

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

**ВИСНОВОК  
ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ  
ПРО ПІДСУМКИ АКРЕДИТАЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

**Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»  
Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»  
Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»  
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

**ВИСНОВКИ**  
**експертної комісії за результатами проведення**  
**первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми**  
**«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності**  
**076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**  
**в Уманському державному педагогічному університеті**  
**імені Павла Тичини**

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини та на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 06.12.2018 р. № 2580-л «Про проведення акредитаційної експертизи», акредитаційну експертизу здійснювала з 12 до 14 грудня 2018 року комісія у складі:

**Голови комісії Сотник Ірини Миколаївни** – професора кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, доктора економічних наук, професора;

**Члена комісії Божидарніка Тараса Вікторовича** – професора кафедри менеджменту Луцького національного технічного університету, доктора економічних наук, професора.

Експертна комісія розглянула акредитаційну справу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та, керуючись «Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» від 09.08.2001 р. № 978, провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності даного закладу вищої освіти державним вимогам щодо акредитації освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

Висновки сформовані на підставі інформації, яка отримана експертами шляхом вивчення матеріалів акредитаційної справи та відповідних первинних документів, що підтверджують правові засади здійснення освітньої діяльності в Уманському державному педагогічному університеті

Голова комісії

 **І. М. Сотник**

імені Павла Тичини, відповідність установленим законодавством вимогам щодо матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного та іншого ресурсного забезпечення освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

За результатами перевірки і вивчення матеріалів комісія констатує таке:

## **1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА УМАНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»**

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини був створений відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 4 вересня 1998 р. № 1380 на базі Уманського державного педагогічного інституту імені Павла Тичини, заснованого у серпні 1930-го року як Інститут соціального виховання. Тоді він мав 4 відділення: фізико-математичне, соціально-економічне, мовно-літературне та біологічне. Уже наприкінці 30-х років ХХ ст. інститут відзначався як один із кращих учительських ЗВО республіки. За 85 років свого існування Університет зарекомендував себе як інтелектуальний центр, осередок національної культури, формування творчої особистості майбутніх фахівців. Його авторитет здобутий працею викладачів, професорів, науковців.

На сьогодні Університет – заклад вищої освіти IV рівня акредитації, підпорядкований Міністерству освіти і науки України, державної форми власності.

До складу університету входять:

***Один навчально-науковий інститут та одинадцять факультетів:***

- Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти;
- факультет дошкільної та спеціальної освіти;
- факультет початкової освіти;
- факультет мистецтв;
- факультет соціальної та психологічної освіти;
- факультет фізичного виховання;
- факультет фізики, математики та інформатики;
- природничо-географічний факультет;
- факультет інженерно-педагогічної освіти;
- факультет української філології;

Голова комісії



І. М. Сотник

- факультет іноземних мов;
- історичний факультет.

На базі університету діють бізнес-центр та юридична клініка, які мають за мету формування сприятливих умов для реалізації підприємницьких ідей та бізнес-проектів, забезпечення комерціалізації науково-дослідних робіт.

В університеті здійснюється підготовка фахівців з 11 галузей знань: першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – з 37 спеціальностей, другого (магістерського) рівня – з 40 спеціальностей на денній та заочній формах навчання та третього освітньо-наукового рівня вищої освіти – з 7 спеціальностей. Університет надає освітні послуги іноземним громадянам до вступу у заклади вищої освіти, а також здійснює підготовку до вступу в заклади вищої освіти громадян України.

За весь період функціонування закладом підготовлено 75870 фахівців, а за останні 5 років – 19221 особа. Серед випускників університету – відомі науковці, заслужені вчителі та економісти України, переможці всеукраїнських фахових конкурсів, українські письменники, призери олімпійських ігор та чемпіонатів Європи, народні депутати України.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини діє на підставі Статуту, зареєстрованого МОН України 18.07.2016 р. № 846; Постанови Кабінету Міністрів України від 4 вересня 1998 р. № 1380 «Про створення Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини».

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини здійснює свою діяльність на основі ліцензії МОН України (наказ МОН України від 15.11.2016 №1492л).

Освітньо-виховний процес забезпечують 39 кафедр, у складі яких працює 556 штатних науково-педагогічних працівників, з них: штатних – 1 академік НАПН України, 1 академік Академії будівництва та архітектури, 1 член-кореспондент Академії педагогічних і соціальних наук; сумісників – 1 академік Української технічної академії, 1 академік Академії наук вищої освіти України, 1 академік Української академії наук. Всього: 73 докторів наук, 50 професорів, 325 кандидатів наук, 221 доцентів, 158 без вченого звання.

Навчально-матеріальна база університету включає 5 навчально-лабораторних корпусів, навчальні майстерні, два студентські гуртожитки, агробіостанцію, бібліотеку, 3 читальні зали для студентів, викладачів та аспірантів, 12 комп'ютерних класів, 3 лінгафонні кабінети, дві студентські їдальні, спортивний комплекс.


У соціально-культурній структурі університету функціонують: Центр культури і дозвілля «Гаудеамус», студентський клуб, спортклуб, музей історії закладу вищої освіти, літературна студія імені П. Бажана, вокальні, інструментальні та хореографічні ансамблі, студентський театр.

У науковій інфраструктурі університету діють 3 науково-дослідних центри подвійного підпорядкування (НАПН та МОН України), 3 міжнародних культурно-освітні центри, 11 науково-методичних центрів, 24 науково-дослідні лабораторії, 14 наукових шкіл, функціонує відділ аспірантури і докторантури, який здійснює набір для здобуття ступеня «доктора наук» зі спеціальностей 011 – Освітні, педагогічні науки, 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 231 – Соціальна робота, 073 – Менеджмент, 051 – Економіка та для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня «доктор філософії» за спеціальностями: 011 – Освітні, педагогічні науки, 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 032 – Історія та археологія, 053 – Психологія, 073 – Менеджмент, 231 – Соціальна робота. Щороку на базі університету проводяться міжнародні та всеукраїнські конференції. Наукові дослідження, які здійснюють вчені університету, охоплюють широкий спектр проблем фундаментального та прикладного характеру.

Університет плідно працює з закладами вищої освіти Польщі, Франції, США, Німеччини, Білорусі, Італії, Португалії, Іспанії та іншими країнами; викладачі університету є членами міжнародних наукових товариств, асоціацій, адміністративних структур. Ведеться активна співпраця з посольствами, Британською Радою та Американською Радою. В університеті діє Польський культурно-освітній центр, Українсько-Ізраїльський центр освіти, Україно-Туркменський культурно-освітній центр, культури та науки. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини плідно працює в рамках програми ERASMUS+, забезпечуючи академічну мобільність студентів та викладачів, а також долучаючись до розробки експериментальних проектів в рамках напрямку «Розвитку потенціалу вищої освіти». Університет співкоординує проект MOBILE + (2014-2021), Mobile + 2 ( 2015-2021 н.р.), Mobile+3 ( 2017-2021 н.р.)). Крім того, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини постійно розвиває програми подвійного дипломування та семестрових обмінів із партнерськими закладами закордону.

Університет набув визнання на міжнародному, державному та регіональному рівнях. У рейтингу закладів вищої освіти України «Наука України у дзеркалі наукометричної бази даних SciVerse SCOPUS», університет займає 77 позицію серед 162 ВНЗ України за кількістю цитувань

Голова комісії

 I. M. Сотник

світовою науковою спільнотою публікацій науковців університету (87 публікацій у SCOPUS, кількість цитувань – 245, індекс Гірша – 10), за результатами рейтингу станом на липень 2018 р.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини ввійшов у ТОП-10 кількох підрейтингів представлених «Освіта.ua». У рейтингу «Кращі педагогічні навчальні заклади України» УДПУ перебуває на почесному 9-му місці.

Університет був неодноразово нагороджений за успіхи у навчальній, науковій та виховній діяльності, зокрема:

- 28-30 вересня 2016 року на III Міжнародній професійній спеціалізованій виставці «Освіта в Україні. Освіта за кордоном» під гаслом «Навчайся в Україні!» університет удостоєний Гран-прі у конкурсній рейтинговій номінації «Інноваційні підходи до впровадження медіа технологій для підвищення якості освітньої діяльності»;

- 25-27 жовтня 2016 р. у Київському Палаці дітей та юнацтва на Восьмому міжнародному форумі «Інноватика в сучасній освіті» під час нагородження переможців рейтингових виставкових УДПУ був відзначений Дипломом лауреата I ступеня у номінації «Інноваційні підходи до вивчення англійської мови в навчальних закладах»;

- 17-19 листопада 2016 р. на Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта і кар'єра – 2016» та виставці закордонних закладів вищої освіти «Освіта за кордоном» Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини удостоєний почесного звання «Лідер вищої освіти України» та нагороджений Золотою медаллю у номінації «Науково-дослідна діяльність закладу вищої освіти»;

- 6-8 квітня 2017 р. на Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра – 2017» та виставці закордонних закладів вищої освіти «Освіта за кордоном» УДПУ підтвердив своє почесне звання «Лідер вищої освіти України» та здобув Гран-прі у двох номінаціях – «Підготовка випускників загальноосвітніх навчальних закладів до навчання у вищому навчальному закладі» та «Кращий дизайн виставкового стенду та реклами досягнень закладу вищої освіти»;

- 24–26 жовтня 2017 року в Київському Палаці дітей та юнацтва на дев'ятому міжнародному форумі «Інноватика в сучасній освіті» та Шостій міжнародній виставці закордонних закладів вищої освіти «WorldEdu» УДПУ нагороджений золотою медаллю у номінації «Інновації в діяльності вищого закладу вищої освіти з інтернаціоналізації освіти та науки»;

- 16–18 листопада 2018 року в Національному центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» проходила Міжнародна

Голова комісії

 I. M. Сотник

спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – День студента 2017», де УДПУ удостоєний Гран-прі у номінації «Розвиток студентського самоврядування у вищому навчальному закладі»;

- 15-17 березня 2018 року у Київському Палаці дітей та юнацтва пройшли Дев'ята Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти - 2018» та Сьома міжнародна виставка освіти за кордоном «WorldEdu», де УДПУ отримав почесне звання «Лідер вищої освіти України» та Гран-Прі «Лідер міжнародної діяльності»;

- 18–20 квітня 2018 року на базі комунального закладу вищої освіти «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» проходила обласна виставка «Інноваційний пошук освітян Черкащини - 2018», де УДПУ отримав золоту медаль у номінації «Модернізація змісту професійної підготовки та перепідготовки кадрів до праці в умовах Нової української школи».

Ректор університету – Безлюдний Олександр Іванович, доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник освіти України. Автор більше 90 науково-методичних праць, серед яких монографії, посібники, брошури, методичні рекомендації для вчителів і студентів, статті в наукових збірниках і журналах. Протягом останніх років є одним із виконавців держбюджетної науково-дослідної теми «Адаптивна система навчання іноземній мові в немовньому вузі». Серед найбільш вагомих праць – «Система граматичних вправ для початкового етапу навчання англійської мови», «Короткий довідник з граматики англійської мови для студентів педагогічних інститутів», «Подолання мовної інтерференції в процесі вивчення граматики», «Посібник з граматики англійської мови», «Виховання дітей в українській та американській сім'ї» та ін. Має державні та відомчі нагороди – нагрудний знак «Відмінник освіти України» (1994 р.), медаль «Ушинський К.Д.» (2007 р.), «Заслужений працівник освіти України» (2009 р.).

Загальний контингент студентів УДПУ станом на листопад 2018 р. становить 10198 осіб, з них: денної форми навчання 5862 осіб, заочної – 4336 особи.

Загальна навчальна площа будівель університету становить 23068,81 кв. м.

Загальні показники розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини подано у таблиці 1.1.


Таблиця 1.1

**ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ РОЗВИТКУ**  
**Уманського державного педагогічного університету**  
**імені Павла Тичини**

№ п/п	Показник	Значення показника
1.	Рівень акредитації ВНЗ	IV
2.	Кількість ліцензованих напрямів підготовки, спеціальностей	36
3.	Кількість напрямів підготовки, спеціальностей акредитованих за: – 1 рівнем – 2 рівнем – 3 рівнем – 4 рівнем	– 35 – 36
4.	Контингент студентів на всіх курсах навчання: – на денній формі навчання – на заочній формі навчання	10198 5862 4336
5.	Кількість факультетів/інститутів	12
6.	Кількість кафедр	39
7.	Кількість співробітників (всього) – у т.ч. науково-педагогічних	1008 556
8.	Серед них: – докторів наук, професорів, осіб /% – кандидатів наук, доцентів, осіб/%	73 / (13,1%) 325 / (58,5%)
9.	Загальна навчальна площа будівель, кв. м.	135390,86 / 23068,81
10.	Загальний обсяг державного фінансування (тис. грн.)	2201160
11.	Кількість посадкових місць у читальних залах	250
12.	Кількість робочих місць ПЕОМ для студентів – у тому числі з виходом в Інтернет	567 567

Підготовка фахівців освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем здійснюється в Навчально-науковому інституті економіки та бізнес-освіти, який функціонує відповідно до положень Конституції України; законодавства України про освіту; Закону «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. № 1556-VII; Національної доктрини розвитку освіти, затвердженої Указом Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347/2002; Указу Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні» від 30 вересня 2010 р. № 926/2010; Листа МОНУ № 1/9-119 від 26.02.2010 р. «Про методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-

Голова комісії

 I. M. Сотник



трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах»; Статуту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (нова редакція), затвердженого Наказом МОН України від 18 липня 2016 р. № 846 та інших нормативних документів.

Директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти – Чирва Ольга Григорівна, доктор економічних наук, професор кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Підготовку студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня забезпечують в основному викладачі кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом, а також науково-педагогічний склад інших 4 кафедр університету, а саме: практичного мовознавства; філософії та суспільних дисциплін; економіки та соціально-поведінкових наук; фінансів, обліку та економічної безпеки.

Випусковою для освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем є кафедра маркетингу, менеджменту та управління бізнесом.

Основне завдання діяльності Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти – зробити освітній процес ефективним, цікавим, різноманітним, демократичним, що сприятиме формуванню професійних та особистісних якостей майбутніх фахівців.

Вихідними положеннями концепції розвитку Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти є:

- фундаментальність, безперервність, багаторівневість підготовки фахівців;
- відповідність освіти загальнодержавним стандартам;
- рівноправність світоглядних позицій у навчальному процесі;
- динамічність у зміні профілів підготовки фахівців з урахуванням потреб регіону в кадрах.

Подані копії засновницьких документів підтверджено наявністю оригіналів та розміщено в ЄДЕБО.

Експертна комісія зазначає, що усі копії документів в акредитаційній справі відповідають оригіналам і нормативним вимогам до них та забезпечують правові засади діяльності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, а також свідчать про можливість акредитації освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем.

## 2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Підготовка фахівців в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини здійснюється відповідно до ліцензії МОН України (Наказ МОН України від 15.11.2016 р. № 1492л). Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти готує фахівців освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем на денній та заочній формах навчання. Ліцензійний обсяг становить 50 осіб (Наказ МОН № 1426л від 22.09.2016).

Формування контингенту студентів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем здійснюється на основі визначення об'єктивної прогнозованої потреби у фахівцях на ринку праці, зокрема розробки та реалізації стратегії розвитку підприємницьких, торговельних та біржових структур, проведенні досліджень з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, проведенні оцінки та експертизи продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності, ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Станом на 12.12.2018 р. контингент студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» на усіх освітніх рівнях підготовки за денною і заочною формами навчання складає 98 студентів. З них, які навчаються на другому (магістерському) рівні денної форми навчання – 31 студент, заочної – 30 студентів.

Набір студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем здійснюється за результатами вступних випробувань з іноземної мови (усно) та фахових дисциплін (усно). Для навчання у магістратурі рекомендуються кращі випускники першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Більшість вступників мають значні успіхи у навчанні, отримали дипломи з відзнакою, активно здійснюють наукову роботу (беруть участь у наукових студентських конференціях, мають наукові публікації). Конкурс на місця державного замовлення склав у 2018 році склав 18,8 особи на місце.

Показники формування контингенту студентів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем приведені у таблиці 2.1.

Голова комісії



I. М. Сотник

Таблиця 2.1

**Показники формування контингенту студентів Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем**

№ п/п	Показник	Навчальний рік	
		2017/2018 навч. рік	2018/2019 навч. рік
1	2	4	5
1.	Ліцензований обсяг підготовки спеціальності	50	50
	- денна форма	25	25
	- заочна форма	25	25
2	Прийнято на навчання, всього (осіб)	26	49
	• денна форма	15	25
	з терміном навчання 1 рік 4 місяці	15	25
	з терміном навчання 1 рік 9 місяців	-	-
	в т. ч. за держзамовленням	5	5
	з терміном навчання 1 рік 4 місяці	5	5
	• заочна форма	11	24
	з терміном навчання 1 рік 4 місяці	11	24
	з терміном навчання 1 рік 9 місяців	-	-
	в т. ч. за держзамовленням	-	-
	з терміном навчання 1 рік 4 місяці	-	-
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	-	-
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	-	-
	• зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	-	-
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання		
	• денна	1,04	3,76
	• заочна	0,84	4,2
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення		
	• денна форма	1,40	18,80
	• заочна форма	-	-
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на:		
	• денну форму	-	-
	• інші форми (заочна форма, вступ на 3 роки)	-	-

В університеті функціонує дієва система здійснення профорієнтаційної роботи через організаційні та інформаційно-діагностичні заходи, основними складовими яких є: маркетингова стратегія профорієнтаційної роботи: перспективний план роботи, анкета абітурієнта, інформаційні листівки, буклети, флаери, вітальні листівки; проведення моніторингу заяв абітурієнтів для визначення ефективних профорієнтаційних методів роботи;

Голова комісії



I. M. Сотник

налагодження інформаційної співпраці з відділами освіти, службами зайнятості, освітніми закладами Черкаської, Вінницької, Кіровоградської, Одеської, Миколаївської, Хмельницької, Київської, Херсонської та інших областей; організація листування з потенційними абітурієнтами: вітальні листівки, запрошення на дні відкритих дверей, інформаційні роз'яснення щодо особливостей роботи приймальної комісії та вступної кампанії; проведення профорієнтаційно-інформаційної роботи: інформаційна робота з місцевими відділами освіти (надсилання інформаційних буклетів, участь у нарадах вчителів та методоб'єднаннях, укладання угод про співпрацю); співпраця зі службами зайнятості, військовими частинами, підприємствами, торгівельними організаціями (розповсюдження флаєрів профорієнтаційного характеру); розповсюдження інформації профорієнтаційного характеру через мережу «Інтернет» (соціальні мережі), листування з абітурієнтами, телефонний моніторинг тощо.

Результати самоаналізу формування якісного складу студентів, профорієнтаційної роботи, планів прийому вказують на те, що набір студентів до університету відповідає нормативним і законодавчим вимогам, профілю закладу вищої освіти і потребам регіону.

Загалом показники формування контингенту студентів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем не перевищують ліцензованого обсягу.

Це підтверджує доцільність акредитації підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за другим (магістерським) рівнем.

**Експертна комісія дійшла висновку: в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини сформована розгорнута система профорієнтаційної роботи; стан роботи щодо формування контингенту студентів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем здійснюється відповідно до встановлених ліцензійних обсягів.**

### **3. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ОСВІТИ**

Підготовку студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем забезпечують викладачі кафедри маркетингу,

Голова комісії



I. M. Сотник

менеджменту та управління бізнесом, а також науково-педагогічний склад інших 4 кафедр університету, а саме: практичного мовознавства; філософії та суспільних дисциплін; економіки та соціально-поведінкових наук; фінансів, обліку та економічної безпеки.

Професорсько-викладацький склад, який залучено до підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем нараховує 15 викладачів, серед них – 3 (20%) доктори наук, 2 (13,3%) доктори наук, професори, 6 (40%) кандидатів наук, доцентів, 4 (26,7%) кандидатів наук та 1 викладач без наукового ступеня. Частка науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та вченими званнями, що забезпечують викладання лекційних курсів, становить 93,5%, а частка науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь доктора наук, становить 25,8%.

Відповідно п. 29 Ліцензійних умов, кількісний склад групи забезпечення спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», які мають кваліфікацію відповідного до спеціальності та освітньо-професійної програми, становить 4 особи (контингент студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітніх рівнів «бакалавр», «магістр» денної, заочної форм навчання складає 98 осіб). Фактично, члени групи забезпечення мають науковий ступінь та/або вчене звання – 100% проти 60% нормативного, відхилення +40% та які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, становить 1 особа відповідно до нормативу, відхилення +5%, в т. ч. доктор наук, професор – 1 особа (Чирва О. Г.), кандидати наук, доценти – 3 особи (Бондарук І. С., Пачева Н. О., Бовкун О. А.).

Основним навчально-методичним і науковим підрозділом, який забезпечує підготовку фахівців освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем, є кафедра маркетингу, менеджменту та управління бізнесом, завідувачем якої є кандидат економічних наук, доцент Подзігун Світлана Миколаївна.

Подзігун С. М. у 2005 році здобула вищу освіту в Уманському національному університеті садівництва за спеціальністю «Менеджмент зовнішньо-економічної діяльності», у 2014 році закінчила Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини за спеціальністю «Фінанси і кредит».

У 2012 р. захистила дисертацію на тему «Організаційно-економічні засади регулювання діяльності аграрних підприємств засобами оподаткування», отримала науковий ступінь кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». У 2014 році пройшла стажування в Одеській національній академії харчових технологій при кафедрі економічної теорії та фінансово-економічної безпеки. У 2015 році пройшла

курси підвищення кваліфікації «Викладач-тьютор (організатор) дистанційного навчання ВНЗ III-IV рівнів акредитації». У 2017 пройшла закордонне стажування в Інституті міжнародного академічного та наукового співробітництва (Institute of International Academic and Scientific Cooperation), Польща.

В Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини працювала з 2013 року на посадах старшого викладача, доцента кафедри економіки підприємства, фінансів, обліку та аудиту, доцента кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи, доцента кафедри маркетингу та управління бізнесом. З 01 березня – виконувач обов'язків, а з 26 червня 2018 року – завідувач кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом.

Світлана Миколаївна є керівником наукової теми кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом «Організаційно-економічні засади управління інноваційним розвитком національного господарства: маркетинговий та інтеграційний аспекти» (номер держреєстрації 0116U000118).

Подзігун С. М. є автором понад 40 наукових та науково-методичних праць, серед яких 3 монографії (у співавторстві), 1 навчальний посібник, рекомендований Вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, навчально-методичні посібники, методичні рекомендації для студентів, статті у наукових фахових виданнях, у тому числі 1 стаття у журналі, що індексується в Emerging Sources Citation Index (Web of Science Core Collection) та 3 статті у журналах, що індексуються в наукометричній базі Scopus.

Теоретичну та практичну підготовку студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем забезпечує висококваліфікований колектив випускової кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом. Фахова підготовка професорсько-викладацького складу повною мірою відповідає навчальним курсам, які вони читають.

На 12.12.2018 р. професорсько-викладацький склад кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом налічує 20 викладачів, з них за основним місцем роботи працюють 19 (95%), з них: 1 (5,3%) доктор наук, професор; 8 (42,1%) кандидатів наук, доцентів, 4 (21%) кандидати наук та 6 (31,6%) викладачів без наукового ступеня.

Викладачі кафедр постійно працюють над розробкою навчально-методичних посібників для удосконалення освітнього процесу, покращення матеріально-технічної бази, створення нових кабінетів і лабораторій. Для забезпечення освітнього процесу на кафедрі обладнані спеціалізовані кабінети та лабораторії навчальних дисциплін циклу професійної підготовки.

Педагогічний склад, що забезпечує підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за

другим (магістерським) рівнем, підбирається шляхом конкурсного відбору на заміщення вакантних посад. У результаті конкурсного відбору викладацький склад оновлюється не тільки кількісно, а й якісно.

Підвищення кваліфікації викладачів, що забезпечують викладання дисциплін освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем відбувається шляхом стажування у провідних наукових і освітніх установах регіону. Викладачі за останні 5 років пройшли стажування або підвищення кваліфікації у провідних освітніх закладах та наукових установах України та зарубіжних країн.

Зростання якісного складу науково-педагогічних кадрів відбувається шляхом захисту дисертаційних робіт викладачами кафедр університету, які забезпечують освітній процес за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем. За період 2014-2018 рр. захищено 2 докторських (Чирва О. Г. – доктор економічних наук, Курмаєв П. Ю. – доктор економічних наук) та 3 кандидатських дисертації (Кузьмінов М.В., Бовкун О. А., Пачева Н. О. – кандидати економічних наук).

Викладачі кафедри протягом звітної періоду брали участь у міжнародних наукових конференціях закордоном.


**Експертна комісія засвідчує, що кадрове забезпечення підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини відповідає Ліцензійним умовам з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та державним вимогам акредитації.**

#### **4. ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВОЇ ТА МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ ВИПУСКОВОЇ КАФЕДРИ МАРКЕТИНГУ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ**

Важливою складовою діяльності науково-педагогічних працівників у закладі вищої освіти є науково-дослідна робота. Наукова діяльність викладачів, співробітників Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти загалом здійснюється відповідно до плану наукової роботи університету та відповідних кафедр.

Основні напрями досліджень кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом сконцентровані на виконанні наукової кафедральної теми «Організаційно-економічні засади управління інноваційним розвитком національного господарства: маркетинговий та інтеграційний аспекти»

Голова комісії

 І. М. Сотник

(номер держреєстрації 0116U000118), науковий керівник – доцент, кандидат економічних наук Подзігун С. М. Термін виконання – 2016-2020 рр.

Для виконання досліджень у структурі кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом функціонують: наукова школа «Інноваційна стратегія в системі управління національною економікою», науково-дослідна лабораторія з проблем державних фінансів України та науково-дослідна лабораторія проблем розвитку нових інтегрованих структур АПК (керівник – професор, доктор економічних наук Чирва О. Г.).

Наукові дослідження викладачів кафедр, що здійснюють підготовку магістрів, представлені у наукових працях, опублікованих навчальних посібниках. За звітний період опубліковано 8 монографій, 21 навчальний і навчально-методичний посібник, у тому числі 1 посібник з грифом МОН, 223 наукових публікації, з них: 14 статей у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus, 66 – у наукових фахових виданнях України, 42 – у зарубіжних виданнях і 101 теза доповідей на Міжнародних і Всеукраїнських науково-практичних конференціях.

До наукової роботи активно залучаються студенти. Більше 50% студентів беруть участь у науково-дослідній роботі через функціонування 6 наукових гуртків, 2 проблемних групи, які створені при кафедрі маркетингу, менеджменту та управління бізнесом. Залучення до наукової роботи студентів починається у процесі навчання під час виконання курсових та кваліфікаційних робіт, які передбачають як науково-пошукову діяльність, так і проведення експериментальних досліджень.

Студенти беруть активну участь у міжнародних, Всеукраїнських і регіональних конкурсах, олімпіадах та конференціях. Так, у 2018 році, за підсумками II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з напрямку «Підприємництво» студентка Ніженська Вероніка за наукову роботу «Маркетингові комунікації як інструмент розвитку фармацевтичних підприємств» (науковий керівник – професор Чирва О. Г.) нагороджена дипломом II ступеня.

Інтернаціоналізацію сфер університетської діяльності Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти здійснював в рамках угод про співпрацю із закордонними освітніми закладами, серед яких: Інститут туризму Державної Вищої Професійної школи імені Я.А. Коменського у Лешно, Польща; Університет імені Адама Міцкевича в місті Познань, Польща; Державна вища школа професійної освіти імені Іпполіта Цегельського, Польща; Ризький міжнародний університет "ISMA", Латвія; Університет «Гоце Дельчева», м. Штіп Македонія; Гуманітарно-природничий університет імені Яна Кохановського в Кельце, Польща; Академія імені Яна Длугоша в Ченстохові, Польща; Вища школа суспільних наук у Познані, Польща; Державна вища професійна школа в Плоцьку, Польща; Вища школа менеджменту, м. Легніца Польща.



В рамках міжнародної діяльності Інституту укладено договір про співпрацю з Державним закладом освіти «Інститут бізнесу Білоруського державного університету» (жовтень 2018 року).

Викладачі випускової кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом пройшли міжнародне стажування: доцент Білошкурська Н. В. у Східно-Європейському центрі фундаментальних досліджень (Eastern European Centre of the Fundamental Researchers), м. Прага, Чехія, 03-27 липня 2018 року; доцент Бовкун О.А. у Фундації АДД, м. Варшава, Польща, 21 січня – 4 лютого 2018 р.

Протягом звітнього періоду викладачі кафедри взяли участь у таких конференціях за кордоном:

– II-а Міжнародна науково-практична конференція «Стратегічні напрями соціально-економічного та фінансового забезпечення розвитку національної економіки» (м. Мінськ, 27-28 вересня 2018 г.) (Чирва О.Г., Чвертко Л.А., Подзігун С.М.);

– Міжнародна науково-практична конференція «Сучасний стан та перспективи розвитку туризму» (Чернівці/Сучава, 2-4 травня 2018 р.) (Чирва О.Г.);

– Міжнародна науково-практична конференція «International scientific-practical conference integration of business structures: strategies and technologies» (Лютий 23, 2018, м.Тбілісі, Грузія) (Білошкурський М.В., Білошкурська Н.В)

– II Міжнародна науково-практична конференція «Economy and Society: a Modern Vectors of Development» (27 квітня, 2018, м. Лейпціг, Німеччина) (Білошкурська Н.В.);

– XIII Міжнародна науково-практична конференція «Наука без кордонів» (30 березня - 7 квітня 2018 р., м. Йоркшир, Англія) (Гарматюк О.В.);

– Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні наукові виклики і тенденції» (20 жовтня 2018 р., м. Варшава, Польща) (Гарматюк О.В.).

2 викладачів випускової кафедри мають міжнародні сертифікати рівня B2: *Король І В., Подзігун С. М.*

Студентка 1 курсу магістратури Каплюченко Інга у 2018-2019 н.р. є учасником Програми розвитку лідерського потенціалу університетів України у співпраці з Британською Радою в Україні спільно з Інститутом Вищої освіти НАПН України, Фундацією лідерства (Велика Британія) та за сприяння МОН України. Тема її дослідження: «Маркетингово-орієнтована система управління закладами вищої освіти». В рамках проекту відбулася робоча поїздка з 11-18 листопада 2018 року до Единбурзького університету (Велика Британія).

Студент I курсу магістратури освітньо-професійної програми «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Заліський Станіслав Володимирович навчається за програмою подвійного диплому в Познанському університеті імені Адама Міцкевича 1.10.2018р. – 1.07.2019 р.).

Голова комісії

 І. М. Сотник

Таким чином, показники наукової та міжнародної діяльності Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти є достатньо високими і відповідають акредитаційним вимогам.

Експертна комісія засвідчує, що наукова та міжнародна діяльність кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» здійснюється на належному рівні, характеризується зростанням кількісних і якісних результатів, а також цілком відповідає державним акредитаційним вимогам.

## **5. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

У ході експертизи комісія ознайомила з документами, що визначають зміст підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Розроблена освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» включає професійні компетентності та результати навчання. Програма ґрунтується на загальновідомих наукових результатах, в рамках яких можлива професійна кар'єра підприємця.

На основі освітньо-професійної програми розроблено навчальний план, який передбачає набуття компетентностей, визначених програмою та пояснювальна записка до навчального плану.

Освітньо-професійна програма і навчальний план затверджені Вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 1 від 29.08.2017 р.).

Навчальний план включає три цикли дисциплін:

- загальної підготовки (27% від загального обсягу навчальних годин для підготовки фахівців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»);
- професійної підготовки (50% від загальної кількості навчальних годин);
- науково-дослідницька робота і практика (23% від загальної кількості навчальних годин).

Особлива увага приділена формуванню блоку дисциплін вільного вибору студентів (25% від загальної кількості навчальних годин), які дозволяють майбутньому фахівцю одержати всебічну ґрунтовну освіту.

При підготовці фахівців другого (магістерського) рівня передбачено проведення виробничої (асистентської) та виробничої зі спеціалізації практик для набуття практичних навичок.

Навчальним планом підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем, розробленим на виконання наказу Міністерства освіти і науки від 26 січня 2015 року №47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік», передбачено виробничу (асистентську) практику, тривалістю 4 тижні (6 кредити) та виробничу зі спеціалізації – 4 тижні (6 кредитів).

Спільними зусиллями викладачів кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом, керівників підприємств, установ та організацій створені необхідні умови для проходження студентами практичної підготовки. Результати практики відображаються у встановлених формах звітності. План, форми і порядок звітності розроблено і впроваджено.

Відповідно до навчальних планів, студенти виконують випускні кваліфікаційні роботи. Тематика цих робіт тісно пов'язана з науковими дослідженнями кафедри, відображає сучасні проблеми розвитку підприємницької діяльності. Також студенти складають комплексний екзамен за фахом. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Методичне забезпечення виконання кваліфікаційних робіт та програма комплексного екзамену за фахом розроблені випусковою кафедрою та затверджені у встановленому порядку.

Графік освітнього процесу на навчальний рік, розклади занять, підсумкового контролю та державної атестації складаються з дотриманням усіх вимог. Їх виконання контролюється директором і його заступниками, завідувачами кафедр і є предметом обговорення на засіданнях кафедр та ради інституту.

Комісія констатує, що зміст підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти регламентується документами, затвердженими в установленому порядку. Освітній процес організовано з урахуванням можливостей сучасних технологій навчання та орієнтовано на формування професійно-компетентної, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку суспільства.

**6. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ  
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА  
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ПІДПРИЄМНИЦТВО,  
ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076  
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»  
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Організація освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини базується на Законі України «Про освіту», Законі України «Про вищу освіту», Положенні про організацію освітнього процесу та інших нормативних документах з питань освіти.

Освітній процес за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем в Університеті організовано таким чином, щоб забезпечити відповідність освітньо-кваліфікаційних вимог до випускників вимогам вищої освіти.

В Університеті приділяється особлива увага саме підвищенню якісного рівня науково-педагогічних працівників. Створено відділ ліцензування, акредитації та моніторингу якості освіти університету, що дає змогу виявляти як сильні, так і слабкі сторони пропонованих освітніх послуг, оперативно впроваджувати в освітній процес новітні навчальні технології.

Підвищення ефективності освітнього процесу відбувається шляхом постійного удосконалення форм і методів навчання та виховання. Вдосконалення освітнього процесу проводиться з урахуванням принципів гуманізації, демократизації, неперервності, практичності, адаптивності, оновлення змісту освіти з урахуванням нових освітньо-професійних програм та програм навчальних дисциплін.

Рівень навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем у кількісному співвідношенні складає 100%, тобто з усіх навчальних дисциплін блоків обов'язкових і вибіркових дисциплін, передбачених навчальним планом, розроблені навчально-методичні комплекси (освітньо-професійна програма, робоча програма, зміст лекційних, семінарських, практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, перелік рекомендованої літератури, засоби для діагностики і контролю навчальних досягнень студентів). Організація освітнього процесу здійснюється за кредитно-трансферною системою. Одним із напрямів підвищення ефективності освітнього процесу в УДПУ імені Павла Тичини є створення інформаційної системи автоматизованого контролю і оцінювання освітньої діяльності студентів як елементу системи управління освітнім процесом. Із цією метою в університеті впроваджено автоматизовану інформаційну систему управління

на базі програмного забезпечення UA-БЮДЖЕТ (для використання в освітньому процесі).

Розробка та впровадження автоматизованої інформаційної системи передбачає підтримку ключових стандартів вищої освіти, забезпечуючи чітку уніфікацію документів для студентів, підтримку кредитно-трансферної системи, відкритий доступ до основної інформації про успішність студентів і про внутрішні процеси університету.

Така система управління освітнім процесом стала ключовою у підготовці висококваліфікованих фахівців, оскільки відомості про результати поточного і модульного контролів, аналіз відповідей студентів на тестові завдання з дисциплін навчального плану дають змогу оцінити якість роботи викладачів та якість засвоєння навчального матеріалу, визначити рейтинг студентів із дисциплін.

Освітній процес повністю забезпечений комп'ютерами та мультимедійним супроводом, постійно поповнюється та оновлюється база прикладних освітніх програм. Значна увага приділяється питанню контролю якості підготовки фахівців.

Провідні фахівці очолюють державні екзаменаційні комісії в університеті, що дає можливість об'єктивно оцінити якість підготовки фахівців відповідного профілю, оперативно вносити зміни до програм відповідних спеціальних дисциплін з урахуванням новацій в організації роботи генеральних замовників. Тісна співпраця із потенційними роботодавцями сприяє професійній адаптації випускників, дає можливість зосередити зусилля на реалізації дослідницьких проектів з урахуванням потреб майбутньої роботи.

Важливе значення в підготовці фахівців в УДПУ імені Павла Тичини має забезпечення студентів навчально-методичними та науковими літературними джерелами. Студент має вільний доступ до паперових та електронних варіантів науково-методичної літератури, які знаходяться в методичному кабінеті ННІ економіки та бізнес-освіти та бібліотеці університету. У зв'язку з цим в університеті проводиться цілеспрямована робота з написання і видання підручників, посібників і навчально-методичних матеріалів для проведення практичних, лабораторних занять, самостійної роботи студентів.

Найбільш ефективному вирішенню завдань професійної підготовки сприяє дистанційне навчання, яке здійснюється на основі сучасних педагогічних, інформаційних і телекомунікаційних технологій та елементи якого використовуються при підготовці магістрів. Викладачами інституту постійно удосконалюються інтерактивні комплекси навчальних дисциплін, відповідно до єдиних критеріїв і стандартів європейського освітнього простору, з метою розміщення їх у віртуальному навчальному середовищі Moodle. З метою інформаційно-дидактичного забезпечення всіх елементів навчального плану викладачами кафедр підготовлено: інтерактивні комплекси дисциплін; завдання для індивідуальних та самостійних робіт, для поточного та підсумкового контролю.

Голова комісії

 I. M. Сотник

Підготовка фахівців на кафедрі маркетингу, менеджменту та управління бізнесом базується на повному навчально-методичному забезпеченні усіх дисциплін, підготовки курсової роботи, проходження практики.

Навчально-методичне забезпечення розроблене відповідно до освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підготовки магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Відповідно до освітньо-професійної програми кафедрою маркетингу, менеджменту та управління бізнесом розроблено навчальний план, який затверджений у встановленому порядку.

Навчальний план передбачає розподіл навчального навантаження за циклами в розрізі годин та кредитів, що виділяються на вивчення дисципліни, а також календарний розподіл часу підготовки в розрізі часу, що відводиться на навчання, канікули, сесію та державну атестацію.

Розроблені робочі програми містять усі необхідні компоненти, а саме: плани семінарських, практичних занять, завдання для лабораторних робіт (якщо навчальним планом передбачені лабораторні заняття), перелік питань, що виносяться на самостійну роботу студентів, перелік рекомендованої літератури, критерії оцінювання, а також інші матеріали, необхідні для якісної та кваліфікованої підготовки студентів.

Можна стверджувати, що студенти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем, мають усі необхідні умови для належної підготовки до практичних занять, оскільки всі навчальні дисципліни забезпечені планами для семінарських (практичних, лабораторних) занять. Професорсько-викладацьким персоналом УДПУ імені Павла Тичини розроблені завдання для самостійної підготовки студентів та методичні розробки з виконання контрольних робіт з метою розвитку творчих та наукових здібностей майбутніх фахівців та із врахуванням важливості розвитку вмінь та навичок студентів оволодівати значними обсягами знань у позааудиторний час.

Методологія процесу навчання та, відповідно, оцінювання знань студента другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу, передбачає орієнтацію на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та на організацію самоосвіти студента.

Комплексне практичне індивідуальне завдання, як вид індивідуальної роботи, виконується у формі наскрізної практичної задачі, вирішення якої потребує успішного засвоєння змісту конкретної дисципліни та отримання навичок застосування набутих знань шляхом проведення певних розрахунків, заповнення форм службової документації, обґрунтування проектів та моделювання процесів.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи студентів визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-професійної програми, а також питомої ваги в освітньому процесі практичних, семінарських і лабораторних занять.

Зміст самостійної роботи із кожної навчальної дисципліни визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями викладача. Самостійна робота студентів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними посібниками, опорними конспектами лекцій, інтерактивними навчально-методичними комплексами дисциплін, електронно-обчислювальною технікою тощо. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів передбачає й засоби самоконтролю (тести, типовий пакет контрольних завдань тощо). Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної навчальної дисципліни може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах і лабораторіях, комп'ютерних класах, а також у домашніх умовах.

Викладач визначає обсяг і зміст самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами освітньої діяльності, розробляє методичні засоби проведення поточного та підсумкового контролю, здійснює діагностику якості самостійної роботи студента (як правило, на індивідуальних заняттях), аналізує результати самостійної навчальної роботи кожного студента.

Кафедрою маркетингу, менеджменту та управління бізнесом розроблені пакети комплексних контрольних робіт для оцінки знань студентів за відповідними циклами підготовки. Завдання, представлені у пакетах ККР, спрямовані як на оцінку засвоєних студентами теоретичних знань, так і на виявлення їх здатності вирішувати практичні завдання, представлені в кейсах, ситуаціях, задачах.

Навчальним планом підготовки магістра передбачено написання курсової роботи з дисципліни «Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів», розроблено методичні рекомендації та тематику курсових робіт, які відповідають вимогам теоретичної та практичної підготовки.

На кафедрі маркетингу, менеджменту та управління бізнесом практична підготовка студентів посідає важливе місце в навчанні фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Основні засади практичної підготовки магістрів із цього професійного спрямування базуються на «Положенні про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженому наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року, № 93 та «Положенні про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (денна та заочна форми навчання)», затвердженому на засіданні Вченої ради УДПУ імені Павла Тичини 24 березня 2015 р. (протокол № 9).

Голова комісії



I. М. Сотник

Навчальний план освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти передбачає проходження виробничої (асистентської) практики тривалістю 4 тижні у 2 семестрі та виробничої зі спеціалізації тривалістю 4 тижні у 3 семестрі. Кафедрою розроблені відповідні методичні рекомендації щодо проходження практик та передбачені бази практик.

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем здійснюється у формі комплексного екзамену за фахом і захисту випускної кваліфікаційної роботи. Випускна кваліфікаційна робота обов'язково перевіряється на плагіат.

Експертна комісія зазначає, що організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини повністю відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та державним вимогам до акредитації і забезпечують належний професійний рівень підготовки магістрів.

## **7. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Якісну підготовку за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, засвідчує наявний організаційно-інформаційний науково-педагогічний потенціал, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення, що є достатньою підставою для підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

Загальна інформація про матеріально-технічне забезпечення підготовки відповідних фахівців представлена в контексті загальної інформації по університету, оскільки освітній процес відбувається у розрізі багатьох корпусів та навчальних приміщень. В цілому університет володіє

Голова комісії

 І. М. Сотник



5 навчально-лабораторними корпусами. Значна частина навчальних корпусів компактно розташовані на площі майже 16,3 га, утворюючи єдиний комплекс – студентське містечко.

Загальна навчальна площа приміщень УДПУ імені Павла Тичини становить 23068,81 кв.м.

Навчальні площі за останні роки постійно зростають, що дає можливість вести активну роботу над відкриттям нових спеціальностей і освітніх програм.

Всі аудиторії та кабінети оснащені необхідними основними засобами, а саме меблями, комп'ютерною технікою, оргтехнікою, обладнанням для навчання тощо. Для більш якісного і наочного подання інформації при проведенні всіх лекційних занять згідно навчального плану в навчальних аудиторіях використовується мультимедійне обладнання.

Для утримання будівель у належному технічному стані адміністрація університету щорічно витрачає значні грошові та матеріальні ресурси.

Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти розташований у навчальному корпусі №1 та має достатню матеріально-технічну базу для підготовки магістрів з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Лекції проводяться в лекційних аудиторіях 213, 314, 316, 318, які відповідають існуючим санітарно-гігієнічним нормам; семінарські та практичні заняття – в аудиторіях 100, 214, 220, 316а, 317. Кожна аудиторія розрахована на відповідну кількість місць відносно наповнюваності груп та потоків (від 12 до 70 місць).

Фахові дисципліни в достатній кількості забезпечені спеціалізованими лабораторіями та кабінетами (ауд. 308, 214, 317).

Освітній процес передбачає використання комп'ютерної техніки, що і здійснюється в Навчально-науковому інституті економіки та бізнес-освіти за рахунок використання комп'ютерних лабораторій (ауд. №317, 214).

До послуг професорсько-викладацького складу і студентів УДПУ імені Павла Тичини безоплатний доступ до глобальної мережі Internet. Оснащення комп'ютерних лабораторій постійно поновлюється оргтехнікою та поповнюється новітніми програмними розробками.

Тривалість роботи кожного студента за комп'ютерним обладнанням складає в середньому 4 год. на день. Усі комп'ютерні класи в повному обсязі забезпечені сучасними персональними комп'ютерами, які об'єднані в локальну мережу та підключені до мережі Internet, а також налаштовані для виконання завдань, що ставляться перед студентами під час здійснення навчальної та науково-дослідної роботи.

Бібліотека УДПУ імені Павла Тичини здійснює інформаційне супроводження та забезпечення навчального і наукового процесів. Загальна площа бібліотеки складає 811,25 кв. метрів, в структурі бібліотеки наявні 6 читальних залів (загальна площа 290 кв. метрів) на 250 посадкових місць, 3 інформаційно-комп'ютерні лабораторії (загальна площа 258 кв. метрів) на 45 посадкових місць.

Навчальні підручники, посібники, довідкова та інша навчальна література, які є в бібліотеці закладу вищої освіти та читальних залах, наявні у достатній кількості та відповідають потребам підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем.

В університеті наявні фахові періодичні видання за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», зокрема: «Економіка і прогнозування», «Економіка України», «Маркетинг в Україні», «Маркетингові дослідження в Україні», «Актуальні проблеми економіки», «Баланс-бюджет», «Бухгалтерія: бюджет», «Держзакупівлі», «Економічна теорія», «Казна України», «Оплата праці» та «Фінансовий контроль», що відповідає чинним державним акредитаційним вимогам.

УДПУ імені Павла Тичини має власні гуртожитки загальною площею 8120 кв.м. Забезпеченість студентів гуртожитком складає 70% від потреби.

Кількість студентів, що припадає на одне посадкове місце в їдальні та буфетах університету, – становить 5 осіб.

УДПУ імені Павла Тичини має власну сучасну розвинену спортивну базу: один спортивний зал площею 1488 кв. м і один фізкультурно-оздоровчий комплекс загальною площею 2030 кв. м. та три спортивних майданчики загальною площею 1382 кв. м. Це забезпечує потреби у фізичному вихованні та проведенні дозвілля студентів й працівників.


Медичне обслуговування студентів і співробітників здійснює медичний пункт, який займає площу 67,6 кв. м.

**Експертна комісія констатує, що рівень матеріально-технічного, інформаційного та іншого ресурсного забезпечення, наявності навчальної і методичної літератури відповідає нормативним вимогам і дозволяє забезпечити якісну підготовку здобувачів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня.**

## **8. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Підготовка фахівців галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня передбачає здійснення регулярного контролю за якістю знань студентів. Основні форми контролю –

Голова комісії

 І. М. Сотник

екзамени та заліки, а також комплексні контрольні роботи (ККР), ректорські та директорські контрольні роботи. Підсумкова атестація здійснюється у процесі захисту кваліфікаційних робіт та комплексного екзамену за фахом, тематика кваліфікаційних робіт схвалена на засіданнях кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом й затверджена наказом ректора університету.

Аналіз результатів літньої та зимової (відбулася 23.11 – 07.12.2018 р.) екзаменаційної сесії студентів за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підтверджує достатній рівень підготовки магістрів. Це відображають якісна успішність із дисциплін – 100%, та абсолютна, яка становить 100%.

Експертна комісія оцінила рівень підготовки магістрів з освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» на основі матеріалів самоаналізу й перевірки залишкових знань студентів з дисциплін, які входять до циклів дисциплін навчального плану, шляхом проведення комплексних контрольних робіт (зведені результати виконання ККР наведені в таблиці додатку А).

Варіанти комплексних контрольних робіт повністю охоплюють теоретичний та практичний курс навчальних дисциплін відповідно до змісту робочих програм навчальних дисциплін.

Виконано комплексні контрольні роботи (ККР) з таких дисциплін:

1. Цикл гуманітарної підготовки:
  - Соціальна відповідальність (II, група 69м);
2. Цикл фундаментальної підготовки:
  - Підприємницька діяльність (II, група 69м);
3. Цикл професійної підготовки:
  - Експертиза товарів (II, група 69м).


Аналіз виконання комплексних контрольних робіт засвідчив достатній рівень знань з усіх вищеназваних циклів. Абсолютна успішність склала 100%. Якісна характеристика успішності має такі показники:

- з дисциплін циклу гуманітарної підготовки : успішність – 100%; якість – 100%;
- з дисциплін циклу фундаментальної підготовки: успішність – 100%; якість – 100%;
- з дисциплін циклу професійної підготовки: успішність – 100%; якість – 100%.

Розбіжність між результатами самоаналізу та експертної перевірки по показниках абсолютної та якісної успішності відповідає критеріям акредитації підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Невід'ємною складовою підготовки магістрів є виробнича (асистентська) практика та виробнича практика зі спеціалізації. Під час

Голова комісії

 I. M. Сотник

проходження практики студенти поглиблюють та закріплюють теоретичні знання, вміння інноваційного характеру, навчаються застосовувати ці знання та вміння для розв'язання завдань у відповідній сфері професійної діяльності.

Керівництво практикою здійснюють висококваліфіковані викладачі кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом. Якість захисту виробничої (асистентської) практики складає 100%.

21 листопада 2018 року відбувся захист звітів з проходження виробничої практики зі спеціалізації. Якісна успішність захисту звітів практики складає 100%. Результати захисту звітів з практики подано у таблиці (додаток Б). За результатами самоаналізу та експертною оцінкою, відхилення становить 0%.

Експертами була здійснена перевірка якості виконання курсових робіт з дисципліни «Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів». Аналіз результатів захисту курсових робіт у 2017-2018 н. р. показав, що абсолютна успішність складає 100%, якісна успішність – 100%, середній бал – 4,3 (додаток В).

У цілому, результати акредитаційної експертизи теоретичної та практичної підготовки студентів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти засвідчують відповідність якісних показників підготовки фахівців акредитаційним вимогам.

## 9. ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Внутрішньоуніверситетська система забезпечення якості освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини регламентується «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», затвердженим рішенням вченої ради УДПУ імені Павла Тичини від 22 березня 2016 р., протокол № 9 (введено в дію наказом №221 о/д від 23 березня 2016 р.), а також «Положенням про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», затвердженим рішенням вченої ради УДПУ імені Павла Тичини від 18 вересня 2018 р., протокол № 2 (введено в дію наказом №703 о/д від 21.09.2018 р.).

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини передбачає:

- контроль за кадровим, матеріально-технічним, навчально-методичним забезпеченням освітньої діяльності; якістю проведення навчальних занять та якістю знань здобувачів вищої освіти;
- забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти;

- наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- систему запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти.

Експертна комісія констатує, що система забезпечення якості освітньої діяльності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини сприяє забезпеченню якісної підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем і повністю відповідає державним вимогам акредитації освітніх послуг в сфері вищої освіти.

#### **10. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ (ПРИПИСІВ) КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДИ ЇХ УСУНЕННЯ**

Департамент атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування Міністерства освіти і науки України, відповідно до статті 13 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» повідомив, що прийнято рішення про розширення провадження освітньої діяльності, а саме, започаткування освітньої діяльності за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим магістерським рівнем вищої освіти, яке затверджене Наказом МОН України від 22 вересня 2016 р. № 1426.


В рамках спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» створено освітньо-професійну програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», яка проходить процедуру акредитації вперше.

Процедура розширення провадження даної спеціальності не передбачала роботу контролюючих органів, які могли б дати перелік зауважень та заходів їх усунення для даної спеціальності.

#### **11. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ**

На підставі аналізу поданих документів і проведеної первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем безпосередньо в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини експертна комісія дійшла висновку, що стан організаційного та навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності, кадрове забезпечення, рівень матеріально-технічного забезпечення, якість підготовки здобувачів вищої освіти відповідають встановленим вимогам і критеріям щодо акредитації освітньо-професійних програм.

Голова комісії

 І. М. Сотник

Результати проведеної акредитаційної експертизи освітньої діяльності в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини та аналіз поданих матеріалів дозволив експертній комісії зробити такі висновки:

1. Освітня підготовка майбутніх фахівців освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини відповідає встановленим вимогам і забезпечує державну гарантію якості освіти.

2. Підготовка фахівців освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти проводиться відповідно до потреб регіону.

3. Зміст та організація освітнього процесу й навчальної діяльності, стан науково-методичного, кадрового, матеріально-технічного забезпечення, наукової діяльності та соціальної інфраструктури університету відповідають державним вимогам щодо підготовки фахівців освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

4. Забезпеченість студентів навчальною та науковою літературою, доступом до мережі Інтернет та оснащеність освітнього процесу комп'ютерною технікою відповідають зазначеним вимогам. Викладачами кафедр Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти, які забезпечують підготовку фахівців освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти проводиться науково-методична робота з підготовки і видання авторських навчально-методичних посібників, монографій, навчально-методичних комплексів.

При перевірці результатів діяльності на місці експертна комісія висловила рекомендації, що не є обов'язковими і не впливають на позитивне рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки фахівців:

- продовжити роботу професорсько-викладацького складу з опублікування результатів наукових досліджень у міжнародних виданнях, які внесені до науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science;

- розширити науково-практичні зв'язки зі спеціалізованими підприємствами і науковими організаціями для забезпечення стажування та підвищення кваліфікації викладачів кафедри, які забезпечують освітній процес за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти;

Голова комісії

 I. M. Сотник

- продовжити роботу з оновлення змісту, засобів і методик навчання з урахуванням проблем теорії та практики діяльності суб'єктів малого і середнього бізнесу м. Умані та регіону, відобразити це у тематиці магістерських робіт;

- активізувати участь студентів освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у програмах подвійного диплому та академічних обмінів;

- покращити якість професорсько-викладацького складу випускової кафедри шляхом стимулювання підготовки і захисту докторських дисертацій та/або залучення докторів наук зі спеціальності з інших ЗВО у штат кафедри, активізувати діяльність з отримання викладачами кафедри вченого звання доцента;

- активізувати роботу з підготовки проектів за міжнародними грантовими програмами, госпрозрахунковою, держбюджетною та іншою тематикою;

- викладачам випускової кафедри доцільно активізувати видання підручників і посібників відповідно до змісту освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

**На підставі висловленого вище, експертна комісія Міністерства освіти і науки України рекомендує акредитувати освітню програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.**

14 грудня 2018 р.

**Голова експертної комісії:**

професор кафедри економіки підприємства та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, доктор економічних наук, професор

I. М. Сотник

**Член експертної комісії:**

професор кафедри менеджменту Луцького національного технічного університету, доктор економічних наук, професор

Т. В. Божидарнік

**З експертними висновками ознайомлений:**

Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини  
доктор педагогічних наук, професор



О. І. Безлюдний

Голова комісії

I. М. Сотник

**Порівняльна таблиця**  
**дотримання нормативних умов**  
**щодо якісних характеристик підготовки здобувачів вищої освіти**  
**на другому (магістерському) рівні за освітньо-професійною програмою**  
**«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності**  
**076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
<b>Якісні характеристики підготовки фахівців</b>			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1 Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	0
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	100	+50
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	100	+50
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10%
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	100	+50%
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	відповідає

Голова комісії



І.М. Сотник



3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	відповідає
--	---	---	------------

14 грудня 2018 р.

**Голова експертної комісії:**

професор кафедри економіки підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, доктор економічних наук, професор

I. M. Сотник

**Член експертної комісії:**

професор кафедри менеджменту Луцького національного технічного університету, доктор економічних наук, професор

T. V. Божидарнік

**З експертними висновками ознайомлений:**

Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини доктор педагогічних наук, професор

O. I. Безлюдний

**ДЕКЛАРАЦІЯ**  
**про виконання Ліцензійних умов у сфері вищої освіти**  
**Порівняльна таблиця**  
**дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**

**КАДРОВІ ВИМОГИ**  
**щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти**

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
<b>Започаткування провадження освітньої діяльності</b>			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	відповідає
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них 1 доктор наук або професор	3 особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них 1 професор	відповідає
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	-	-
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	-	+	відповідає
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	відповідає
<b>Проведення освітньої діяльності</b>			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	93,5	+43,5
2) які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора	25	25,8	+0,8
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	45	+30
2) практичної роботи за фахом	-	-	-
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	Підпункти 1-18 пункту 30 вимог	15 осіб, виконують від чотирьох до дев'яти умов	відповідає

7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням	-	-	-
2) з науковим ступенем та вченим званням	+	-	-
3) з науковим ступенем або вченим званням	-	+	відповідає
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає

#### ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ

##### щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	2,5	+0,1
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	75	+45
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає
2) пунктів харчування	+	+	відповідає
3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає
4) спортивного залу	+	+	відповідає
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає
6) медичного пункту	+	+	відповідає
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	0
Провадження освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	відповідає

#### ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ

##### щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	відповідає
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	відповідає
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає

Голова комісії



I.M. Сотник

**ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ**  
щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
<b>Започаткування провадження освітньої діяльності</b>			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	12	+7
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає
<b>Провадження освітньої діяльності</b>			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розмішена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, у тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	90	+30

14 грудня 2018 р.

**Голова експертної комісії:**

професор кафедри економіки підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, доктор економічних наук, професор



I. М. Сотник

**Член експертної комісії:**

професор кафедри менеджменту Луцького національного технічного університету, доктор економічних наук, професор



Т. В. Божидарнік

**З експертними висновками ознайомлений:**

Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини доктор педагогічних наук, професор



О. І. Безлюдний

Голова комісії



I.М. Сотник

## Графік

проведення комплексних контрольних робіт студентами  
освітньо-професійної програми  
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»  
зі спеціальності 073 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»  
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини  
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Дата	Навчальна дисципліна	Група	Початок роботи	Аудиторія	Викладач	Експерт
<b>Цикл дисциплін гуманітарної підготовки</b>						
12.12.2018	Соціальна відповідальність	69м	11:15	316	Бержанір А.Л., к.соц. наук, доцент	Д.е.н., професор Божидарнік Т.В.
<b>Цикл дисциплін фундаментальної підготовки</b>						
13.12.2018	Підприємницька діяльність	69м	11:15	316	Бондарук І. С., к. е. н.	Д.е.н., професор Сотник І.М.
<b>Цикл дисциплін професійної підготовки</b>						
14.12.2018	Експертиза товарів	69м	11:15	316	Бовкун О. А., к. е. н.	Д.е.н., професор Божидарнік Т.В.

### Голова експертної комісії:

професор кафедри економіки підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, доктор економічних наук, професор

І. М. Сотник

### Член експертної комісії:

професор кафедри менеджменту Луцького національного технічного університету, доктор економічних наук, професор

Т. В. Божидарнік

Голова комісії

І.М. Сотник

Результати виконання комплексних контрольних робіт під час роботи експертної комісії студентами за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини

№ п/п	Дисципліна	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при акредитаційній експертизі						Успішність, %	Центральний бал	Самоаналіз			Розбіжність показників успішності				
				к-ть	%	"5"	"4"	"3"	не з'явилися		Успішність, %			Центральний бал	Успішність, %	Центральний бал	Успішність, %	Середній бал			
<b>3 циклу дисциплін гуманітарної підготовки</b>																					
1.	Соціальна відповідальність	П, 69м	9	100	100	1	11,1	8	88,9	-	-	-	100	100	4,1	100	100	4,2	-	-	-0,1
<b>Всього за циклом</b>				<b>100</b>	<b>100</b>	<b>-</b>	<b>11,1</b>	<b>-</b>	<b>88,9</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>4,1</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>4,2</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-0,1</b>
<b>3 циклу фундаментальної підготовки</b>																					
2.	Підприємницька діяльність	П, 69м	9	100	100	-	-	9	100	-	-	-	100	100	4	100	100	4,2	-	-	-0,2
<b>Всього за циклом</b>				<b>100</b>	<b>100</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>100</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>4</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>4,2</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-0,2</b>
<b>3 циклу дисциплін професійної підготовки</b>																					
3.	Експертиза товарів	П, 69м	9	100	100	1	11,1	8	88,9	-	-	-	100	100	4,1	100	100	4,2	-	-	-0,1
<b>Всього за циклом</b>				<b>100</b>	<b>100</b>	<b>-</b>	<b>11,1</b>	<b>-</b>	<b>88,9</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>4,1</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>4,2</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-0,1</b>
<b>Всього</b>				<b>100</b>	<b>100</b>	<b>-</b>	<b>7,4</b>	<b>-</b>	<b>92,6</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>4,1</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>4,2</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-0,1</b>

**Голова комісії**

професор кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, доктор економічних наук, професор, голова комісії

 І.М. Сотник

Голова комісії

**Член комісії**

професор кафедри менеджменту Луцького національного технічного університету, доктор економічних наук, професор

 Т.В. Божидарнік

Член комісії

**Ознайомлений:**

ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини  
доцент педагогічних наук, професор

 О.І. Безлюдний

Ознайомлений



 І.М. Сотник

Голова комісії

І.М. Сотник

**ПІДСУМКИ ОЦІНЮВАННЯ ЕКСПЕРТАМИ ЗВІТІВ  
З ВИРОБНИЧОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ТА ВИРОБНИЧОЇ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ  
ПРАКТИК**

здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти

№ з/п	Курс	Шифр академічної групи	П.І.Б. студента	База практики	Оцінки		
					На захисті звіту з практики	За експертною перевіркою	Відхилення
1	2	3	4	5	6	7	8
<b>Виробнича (асистентська) практика</b>							
1	1	59м	Мандибура Юлія Юріївна	УДПУ	89В	89В	-
2	1	59м	Білан Андрій Андрійович	УДПУ	76С	76С	-
3	1	59м	Грушовенко Володимир Вікторович	УДПУ	91А	91А	-
4	1	59м	Задоя Станіслав Миколайович	УДПУ	90А	90А	-
5	1	59м	Ковтун Марина Володимирівна	УДПУ	87В	87В	-
6	1	59м	Маляр Дмитро Вікторович	УДПУ	82В	82В	-
7	1	59м	Семенов Олександр Анатолійович	УДПУ	89В	89В	-
8	1	59м	Сідько Олександр Іванович	УДПУ	85В	85В	-
9	1	59м	Шандренко Олександр Андрійович	УДПУ	90А	90А	-
<b>Середній бал</b>					<b>86,6</b>	<b>86,6</b>	-
<b>Виробнича практика зі спеціалізації</b>							
1	2	69м	Мандибура Юлія Юріївна	ПП «Віта-Колос»	76С	76С	-
2	2	69м	Білан Андрій Андрійович	ПП «Нова аптека»	75С	75С	-
3	2	69м	Грушовенко Володимир Вікторович	ПП «Нова аптека»	83В	83В	-
4	2	69м	Задоя Станіслав Миколайович	ПП «Нова аптека»	76С	76С	-
5	2	69м	Ковтун Марина Володимирівна	ПАТ КБ «ПриватБанк»	91А	91А	-
6	2	69м	Маляр Дмитро Вікторович	ПАТ КБ «ПриватБанк»	75С	75С	-
7	2	69м	Семенов Олександр Анатолійович	ПАТ КБ «ПриватБанк»	91А	91А	-
8	2	69м	Сідько Олександр Іванович	ПАТ КБ «ПриватБанк»	90А	90А	-
9	2	69м	Шандренко Олександр Андрійович	ПАТ КБ «ПриватБанк»	83В	83В	-
<b>Середній бал</b>					<b>82,2</b>	<b>82,2</b>	-

**Голова експертної комісії:**

професор кафедри економіки підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, доктор економічних наук, професор



І. М. Сотник

**Член експертної комісії:**

професор кафедри менеджменту Луцького національного технічного університету, доктор економічних наук, професор



Т. В. Божидарнік

Голова комісії



І. М. Сотник